

LUŽKOVICKÝ ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ MAGAZÍN OBYVATEL MÍSTNÍ ČÁSTI ZLÍN – LUŽKOVICE

ČÍSLO 8, BŘEZEN 2010

www.luzkovice.cz

e-mail: szzl@seznam.cz

Vážení sousedé,

už více jak měsíc uplynulo od našeho historicky prvního Masopustního neboli Fašankového průvodu v Lužkovících a ještě pořád jsme z něho plni dojmů o které se s vámi chceme podělit, a to včetně fotografií, kterých je daleko víc na našem webu, ale ke kterému ne všichni máte přístup, proto vám alespoň některé fotografie přineseme.

Přiblížíme taky co dalšího se u nás událo a co se teprve chystá.

Snad i v tomto čísle zpravodaje si najdete to vaše co vás zaujme.

Přejeme vám krásné prožití začátku jara a nadcházejících Velikonočních svátků.

Za SZZL Evžen Babík, předseda

V tomto čísle zpravodaje se dočtete také o tom, jakou odpověď na požadavky na investice v tomto roce obdrželo SZZL od komise místní části Lužkovice, co děláme pro ochranu před přívalovými vodami, kdo vypálil nejlepší slivovici a jako vždy něco málo z naší historie.

Jaký byl první Masopustní neboli Fašankový průvod Lužkovícemi

Sdružení za zdravé Lužkovice spolu se Sborem dobrovolných hasičů Lužkovice uspořádalo v sobotu 13. února 2010 od 13-ti hodin Masopustní průvod Lužkovícemi

Této akci předcházela dlouhá příprava a vedly se o ní mezi SZZL a SDH Lužkovice dlouhé diskuze. Hlavní problém byl v tom, že dříve (před rokem 1989) bylo v obci tradicí pořádání Končinových zábav, ale v současné době neexistují u nás žádné prostory, kde by šlo taneční zábavu uspořádat. Závěr byl nakonec ten, že společnými silami aspoň uspořádáme Masopustní průvod obcí.

Zhotovení medvěda se ochotně ujala Klára Vágnerová, a jak většina z vás mohla posoudit, medvěd se opravdu povedl. Po rozdělení jednotlivých rolí, kdo za jakou masku půjde, se jako další problém ukázalo sehnání kapely. Nakonec padla volba na kapelu s názvem Heligon Gang Dixi, která byla skvělá. Nejenže výborně hrála, a to v zimě není žádný med, když vám mrznou prsty, ale navíc se jim u nás moc líbilo a bylo to na nich vidět.

Týden před Masopustním průvodem vám bylo do vašich poštovních stránek doručeno poslední číslo Lužkovického zpravodaje, který byl z větší části právě věnován Masopustu. Šlo o to hlavně vysvětlit, proč se průvod pořádá, jaký je jeho význam v rámci křesťanských tradic a nakonec i proto, jak asi bude vypadat jeho průběh. Byli jsme velmi mile překvapeni, jakou práci jste si s přípravou na návštěvu veselé chasy dali. Dokonce kolik koblihů a božích milostí jste připravili podle receptů z posledního čísla zpravodaje. Vůbec jsme netušili jaký ohlas bude Masopustní průvod mít a musíme po pravdě přiznat, že jsme měli obavy z toho jak Masopustní průvod přijmete. Přeci jen tradice průvodu tady nebyla a jsme vlastně pořád zavření doma a těžko odhadnout, jestli to někoho bude zajímat. Naše obavy se ale rozplynuly vzápětí poté co jsme vyšli do ulic a pak už to šlo ráz naráz. Byla to skvělá zábava.

Ale jak to bylo popořádku? V sobotu 13.2.2010 jsme se po obědě sešli ve stolářské dílně Libora Jančíka, kde probíhalo oblékání do masek, líčení (nebo spíš zmalování), příprava muzikantů a poslední doladování trasy průvodu. Chvilku pro 13 hodině jsme vyrazili do ulic a muzikanti začali hrát na heligon, trubku, benjo a klarinet. Hudba se nesla nádherně a byla slyšet daleko. Jeden za druhým jste vycházeli z domu a nesli pohoštění jedno lepší než druhé. A co slivovice se napálilo z trnek v Lužkovících... Hospodyně tančili s medvědem, kterého

statečně zastal Milan Paták. Byl to pro něj čtyřhodinový maratón tance. Při každém zastavení se chtělo prohodit pár slov, zakousnout něco dobrého, dát si sem tam po kalíšku a jít zas o dům dál, abychom stihli obejít co nejvíc domů. Do průvodu se přidávali malí i velcí a vždy popošíli o kus dál spolu s Masopustním průvodem. Už v Zádědině jsme ale tušili, že budeme mít skluz a jen stěží se nám podaří obejít všechny. A to jsme byli teprve na začátku. Od Hvozdenské ulice jsme museli průvod dost zrychlit, takže jsem se nedostali všude. Jinak bychom přišli za tmy.

Zhruba před 17. hodinou jsme průvod po obchůzce Tvrze zakončili uprostřed návsi. Na závěr kapelník Pavel zahrál symbolické sólo na trubku, která byla tečkou za letošním Masopustem.

Ani nevíte jak moc nás mrzí, že jsme se nestavili u všech, kteří jste na nás čekali, protože to letos nebylo možné. Když jsme pak slyšeli jak jste na nás byli připravení např. v Novinové ulici, Hvozdenské ulici nebo u hřiště, mrzelo nás to o to víc a vzali jsme si ponaučení. Pro příště už víme jak to lépe zorganizovat, abychom skutečně nikoho, kdo o to stojí, neminuli. Prosíme vás proto o pochopení, příště už to zvládneme. Musí nás jít ale víc, tak spoléháme na to, že se snad přidáte i někteří z vás. Vždyť už víte jak to vypadá. Je to legrace a aspoň se potkáte se sousedy. Navíc ten pocit z toho, že dědina žije a vy jste u toho, je k nezaplacení.

SDH Lužkovice a SZLZL děkuje všem občanům Lužkovic za to, jak celou akci pojali. Vytvořili jste báječnou atmosféru na kterou budeme rádi vzpomínat. Na základě ohlasů, kterých se nám od vás dostalo, jsme se rozhodli, že akci uspořádáme i příští rok. Tak snad už bude možné mluvit o tradici Masopustního průvodu. Navíc jste nám navrhovali, ať se obnoví tradice vodění barana, což byla vždycky záležitost hasičů a ti se hned po skončení Masopustního průvodu rozhodli, že akci zorganizují a my jim v tom rádi pomůžeme. Takže už teď se můžete těšit na další akci v ulicích Lužkovic.

Veškeré náklady (zhotovení masek, hudba, pohoštění atd.) byly hrazeny z vlastních zdrojů.

Protože ne všichni máte přístup k internetu, kde jsou na webových stránkách SZLZL fotky z Masopustního průvodu, věnujeme na poslední straně tohoto čísla více prostoru právě jim.

Odpověď KMČ na návrh priorit SZLZL pro rozvoj Lužkovic v r. 2010

Vážený občaně,

v předchozím vydání Lužkovického zpravodaje jsme vás informovali o tom, jaké návrhy na čerpání částky přidělené Lužkovicím pro rok 2010 jsme předali KMČ. Obdrželi jsme od pana Františka Alberta, tajemníka KMČ tuto odpověď (*psáno kurzívou*):

- 1) Zajistit opravy komunikací v obci, které jsou v dezolátním stavu – *bod byl zařazen do priorit.*
- 2) Zjistit podmínky, za kterých by byl možný pronájem bývalé hospody U Ptáčků za účelem zřízení místa pro kulturní a společenský život v Lužkovicích - *s majitelem hospody je jednáno. K dohodě prozatím nedošlo z důvodu projednávání nutnosti provedení stavebních úprav. Vše bude snad dořešeno do konce února 2010.*
- 3) Zajistit vybudování dětského hřiště v lokalitě Zádědina - *do priorit bylo dáno vybudování 2 dětských hřišť v Lužkovicích. Pro letošní rok počítá komise s vykoupením pozemků (pokud se nenajde vhodný obecní pozemek) a se zpracováním projektové dokumentace.*
- 4) Zajistit v prostoru točny trolejbusů na návsi vybudování nástupního místa a zastřešení - *Točna trolejbusů by po dobudování měla mít i nástupní ostrůvek.*
- 5) Vybudování monitorovacích zařízení za účelem sledování kvality životního prostředí – *tento požadavek bude zaslán na odbor životního prostředí.*

K vaší žádosti o vysvětlení Vám sděluji –

- 1) Koncepce návsi – *byl dán požadavek na útvar hlavního architekta na zpracování architektonického řešení návsi. Pokud se bude návrh zpracovávat, budou občané zpracovatelem návrhu požádáni o sdělení svých požadavků na řešení návsi. Celý projekt je závislý na zajištění finančních prostředků.*
- 2) Územní plán – *k územnímu plánu Vám asi budu těžko něco vysvětlovat. Ve Vašich řadách jsou daleko větší odborníci na územní plán než jsem já.*

Občanská vybavenost - *dle dosavadních informací nejsou prozatím na tuto výstavbu pro MČ Lužkovice pro rok 2010 uvolněny žádné finanční prostředky.*

Inženýrské sítě – *v současné době probíhají jednání mezi obcemi Záděvřice, Lába, Želechovice a Zlín o sdružení finančních prostředků na dokončení kanalizačního sběrače. Výsledek jednání mi není do dnešního dne znám. Z tohoto důvodu není možné stanovit termín připojení Lužkovic na kanalizační sběrač.*

Kanalizace - *dle předběžného vyjádření VaKu, budou práce na kanalizaci zahájeny ještě v roce 2010. Snažím se získat podrobnější informace.*

Vámi předložené návrhy na „priority roku 2009“ byly vyřešeny následovně:

- obnovení pouličního osvětlení u Dřevnice – bylo realizováno,

- oprava ulice „Spojové“ – komise nevyhodnotila stav ulice jako kritický. Proto oprava nebyla realizována v roce 2009. V letošním roce bude stav uličních komunikací hodnocen po zimním období. Ty nejvíce poškozené budou opraveny v rámci finančního limitu stanoveného v „Prioritách 2010“
- dodělat chodník v zátáčce – bylo realizováno,
- další vývěsní skříňka – je dodána. Bude osazena jakmile to dovolí počasí.
- úprava návsi – jedná se o dlouhodobou záležitost. KMC jedná o zpracování architektonického návrhu řešení návsi.
- místnost pro shromažďování občanů – je v jednání pronájem prostor v hospodě „U Ptáčeků“.
- vývěsní skříňka na parte – bude řešeno v rámci úpravy návsi. V současné době je možné využívat stávající vývěsní skříňky.

Ochrana Lužkovic před přívalovými vodami

Názor sdružení na možnosti řešení v podmínkách Lužkovic

Naše sdružení vyvíjí dlouhodobé aktivity v protipovodňové ochraně Lužkovic. Civilizace v rámci pokroku postupně zrychlovala odtok vody z krajiny a my sklízíme extrémy – sucho nebo povodně. A tyto nepříznivé vlivy se snažíme postupně a dílčími kroky zmírňovat.

Prvním splněným cílem sdružení bylo vyrovnaní vodního režimu řeky Dřevnice novým jezem a protipovodňovými valy. Tady jsme navázali na dlouhodobé snahy občanů o řešení povodní a kterým na tomto místě s úctou děkujeme.

Dalším kritickým místem v Lužkovicích jsou ničivé účinky přívalových dešťů. Nejdříve jsme se věnovali vyřešení ucpávání vtoku Novinového potůčku do zatrubnění, které se při vydatných deštích zanáší větvemi a voda vyplaví náves. Řešením je cedící splávek, který by zachytil splavený organický materiál. Zatím jeho funkci nahrazují odpovědní a poblíž bydlící Lužkovjani.

V letošním roce se podařilo vyřídit povolení a měla by se stavba cedícího splávku na Novinovém potoce uskutečnit. Poděkování patří majitelům pozemků, kteří vyšli vstříc obecním zájmům a přenechali své pozemky pro stavbu a dále pracovníkům městského úřadu za nemalé úsilí.

Následujícím krokem je péče o riziková místa osázením krajinnou zelení, vybudováním ochranných příkypů, zasakovacích pásů a dalšími opatřeními. Důležitým předpokladem je provedení pozemkových úprav za účelem řešení majetkoprávních vztahů a přístupových cest. Zde vyvíjíme úsilí a očekáváme realizaci v horizontu 2014-16.

Mnohem dříve by se mohlo zlepšit životní prostředí v Lužkovicích osázením biokoridoru podél Hvozdenského potůčku vzrostlou zelení, která by ochránila stávající i plánované obytné pozemky před nepříznivými vlivy z průmyslové zóny. Zlínský magistrát nechal vypracovat odbornou studii, která dokázala smysluplnost a proveditelnost technických

opatření. Studie využívá biokoridoru Hvozdenského potoka, kde pomocí pásů stromů urychluje proudění vzduchu v převládajícím směru větru a zvedá znečištěný vzduch do vyšších vrstev a tím promíchává a nařezuje škodliviny, především z výroby laminátů. Je možnost čerpat dotaci a klíčem se jeví postoj vlastníků pozemků. Jaký přínos oproti současnému stavu mohou očekávat? Zhodnocení pozemků, kdy investici bude hradit stát, dále rychlejší obnovu úrodnosti půdy a v neposlední řadě i vzrůst společenské prestiže při realizaci díla, ze kterého budou mít prospěch i spoluobčané. Velmi podrobnou informaci o této možnosti na úrovni seznámení s projektem zorganizuje naše sdružení jako součást členské výroční schůze, která proběhne v jarních měsících.

Příčiny povodní v katastru Lužkovic

Podívejme se do minulosti po příčinách povodní. Zjistíme, že ohrazování řek valy proti povodím byla reakce na narovnávání toků a vysušování močálů. Vše se snahou maximalizace zisků nárůstem produkční zemědělské půdy. Dalším úmyslem bylo získat prostor pro zvětšení osídlení. Učebnicovým příkladem jsou zlínské baťovy domky podél Dřevnice. Krátkodobý zisk si vyžádal a ještě vyžádá nemalé náklady.

K napřimování řek se přidalo i osluňování vody necitlivou těžbou břehových porostů. Ztrátou meandrů a nárůstem teploty vody se snížila unášecí síla vody a začaly se zanášet koryta. Takže v létě máme mělké potůčky a při slejvácích vodní koryto nepojme povodeň a řeka, která se nevejde do koryta a už nemá možnost naplnit močály, mrtvá ramena a přirozená rozlivová území, nám vtrhne do dědinky a ničí. U nás sehrálo nemalou roli i zavážení mrtvých ramen odpadem z továrny na obuv Svit.

U erozních splachů a přívalových vod z polí, které Lužkovjani znají v poslední době několikrát na návsi a dříve i před nedávnem na severních svazích nad vesnicí – ulice Hvozdenská a hřiště, jsou příčiny stejné a ještě jednodušeji rozpoznatelné.

Ještě před 50 lety byla půda chráněna množstvím mezí, stromořadí ovocných dřevin a keřů. Půda

vlivem organického hnojení obsahovala více humusu a nebylo zhutněné podorníci, takže byla schopna více zadržet vodu, napojit spodní prameny a měl se kde zpomalit povrchový odtok. Péče o půdu byla dříve nesrovnatelná. Mnozí pamětníci vypráví o tom, že při každém větším dešti zemědělci motýčkou směřovali povrchovou vodu do příkopků a stružek, aby nezískala sílu k odnosu půdy.

Naše generace na péči o půdu, zdroj potravin zapomíná. Slepě věříme ropě, která umožňuje potraviny dovážet, skladovat a uchovat. Jednoho dne ale nebude.

Jsem si vědom, že můj pohled je jednostranný a problematika je mnohem hlubší, propojenější a s mnohem většími důsledky pro nás.

Co zanechaly předchozí generace nám a co my předáme našim dětem? V které krajině a v jakém prostředí budou chtít žít? Bude se o ně krajina starat, jako vracela péči našim předkům? Potřebujeme přírodu jako naši předkové nebo si lépe odpočineme na gauči u televize?

Já jako hajný a naši mladí junáci v této otázce máme jasno, patříme do přírody na zdravý vzduch, pod zelený strom a k čistému potůčku.

Evžen Babík a Jan Kalenda

Výsledky soutěže v degustaci slivovice konané v Lužkovicích dne 19.2.2010 (20-tý ročník)

V pátek 19.2.2010 proběhl v hospůdce "SPORTCLUB" na hřišti FK Lužkovice tradiční tentokrát jubilejní 20. ročník degustace slivovice.

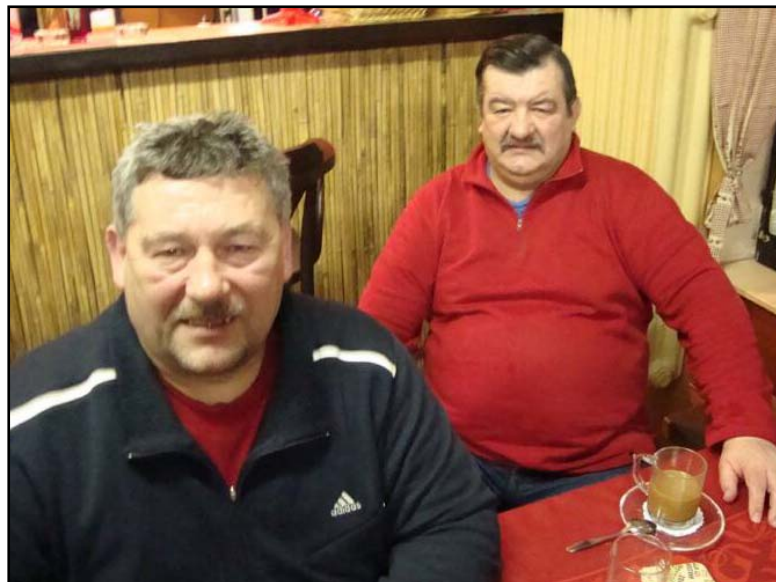
Každý účastník soutěže musel odevzdat vzorek o objemu 0,33 l. V letošním klání se sešlo 30 vzorků této valašské speciality. 12-ti členná porota složená z dobrovolných degustátorů, kteří se v této oblasti dobře orientují měla v letošním roce těžkou pozici, aby objektivně posoudila dodané vzorky. V tomto roce byli degustátoři: Zdeněk Mand'ák, Miroslav Mand'ák, Stanislav Liška, Pavel Kopec, Jiří Valouch, Elena Punová, Kamil Elšík, Martin Fiurášek, Michal Ušela, Milan Šebesta, Josef Gogela a Radek Knap. Hodnocení jednotlivých vzorků bylo stanoveno od 1 do 5 bodů. Číslo 1 jako nejlepší, číslo 5 jako

nejhorší dodaný vzorek. Po provedeném sčítání bodů bylo "odbornou" porotou na prvních devíti místech určeno následující pořadí:

1. **Zdeněk Mand'ák 14 bodů**
2. **Milan Otépka 19 bodů**
3. **Jaroslav Bystroň, Jiří Masařík 20 bodů**
4. **Milan Šebesta 21 bodů**
5. **Stanislav Žaludek 23 bodů**
6. **Miroslav Mand'ák 24 bodů**
7. **Kamil Elšík, Martin Albert 25 bodů**
8. **Tomáš Ušela, Michal Ušela, Pavel Kopec 26 bodů**
9. **Jaroslav Mikeš 27 bodů**

Letos si žádný z degustátorů svůj vzorek nepoznal.

Ne všichni soutěžící byli s výrokem poroty spokojeni, ale jak se říká: "sto lidí- sto chutí". Tak jako v loňském roce jsme si i letos vyslechli Lužkovickou hymnu v podání Štefana Forgáče, který je taktéž jejím autorem. V průběhu její interpretace na kytaru se mnozí připojili. Po vyhodnocení výsledků si mohli účastníci soutěže vybrat některou z cen, které pořadatelé zajistili. Potom probíhala volná zábava a ochutnávka dodaných vzorků i ostatními hosty, kteří byli přítomni v hospůdce Sportclub na hřišti. "Odborná" porota byla často podrobena ostré kritice, ale v příštím ročníku mají možnost jít do poroty i ostatní z řad kritiků. Bude to již 21. ročník. Pořadatelé přejí všem v tomto roce hlavně hodně zdraví, štěstí a bohatou úrodu trnek a za rok, ať se sejdeme v co největším počtu.

Bratři Mandákové se dlouhodobě výrazně podíleli na organizaci celé soutěže. Jedni ze zakladatelů této soutěže pánové Ždanov a Kopecký. Za to jim patří poděkování.

Pověsti o Lužkovicích a okolí

Stanislav Březík: Pověsti i skutečnosti z kraje ...

POVĚST O VARHANÁCH A KOSTELNÉ

Jde o část pozemků na Jurém – Ušelovy Varhany a Kostelná v Lužkovicích. Tam kdysi zemědělci našli část varhan, proto tomu pozemku říkali „**Varhany**“. Dle pověsti tam měl stát kdysi kostel, proto mu říkali „**Kostelná**“.

POVĚST O LUŽKOVICÍCH

Původně se říkalo obci **Dlužkovice**, ale časem fonetické **D** z názvu vymizelo a obci se začalo říkat Lužkovice. Dlužkovice se říkalo proto, že tato osada patřila panu **Dlužkovi**. Až časem se potom vžil název **Lužkovice**.

POVĚST O ULICÍCH NA TVRZU A K HŘIŠTI

Cesta na tvrzu se jmenovala **Zámecká** ulice, ulice k hřišti pak **Kostelní**. Vedla kdysi ke kostelu, který tam v minulosti stával (u Pražanovy pily). Tam také byl klášter (Na kútech), v němž žily kněžky (abatyše) a tak dostal název **Kněžkúty**.

POVĚST O NÁZVU ŽELECHOVIC

Původně se Želechovice jmenovaly **Avignon**, později měly také jiná jména, Schelichovitz, Želichovitz a jiná, až k dnešním Želechovic nad Dřevnicí.

NAFTA U HŘIŠTĚ

V době nacistické okupace tam objevili na tůňce mastné stopy na povrchu, a tak začali v tom místě provádět vrtné sondy. Byla postavena vrtná věž, avšak nafta tam nebyla, tak se od vrtání upustilo (1942 – 1944).

POVĚST O JANOVĚ HOŘE

Pán vizovického panství měl dva syny. Když zemřel, mělo se toto panství rozdělit na syny Jana a Juru. Došlo k řízení ve Vizovicích u soudu. Tam soudci rozhodovali, či bude Janova hora a či bude Juré, které k panství patřilo. Nemohli se dohodnout, když tu najednou se ozval shůry hlas: Janova hora. Tak připadla Janova hora Janovi a Juré Jurovi. Dodnes se říká Janova hora a část v Lužkovicích Juré.

Prameny: Obecní kronika Lužkovic a Vizovic

Pečeť Lužkovic

Stará obecní pečeť; kterou spatřujeme na robotních výkazech z r. 1777 (místodrž. archiv 136), je kulatá, o průměru 23 mm ...

Ohraničující kružnice má průměr 21 mm. Uprostřed je monogram ze jména **MARIA**. Kolem ohraničující kružnice je nápis: **POCTIWA OBEC LUSSKOWSKA**. Začíná nad monogramem a čte se z leva do prava. Typář této pečeti se nezachoval. Lužkovice mají však ještě jinou podobnou pečeť, jež je původu novějšího.

Prameny: J. Žíla; Podřevnicko; číslo 2/1947; ročník III ; (str. 34-35)

Lužkovický zpravodaj vydává Sdružení za zdravé Lužkovice jen pro vnitřní potřebu členů. Redakční rada: Evžen Babík, Jan Kalenda, Radek Knap, Zbyněk Štander, František Vodička, Ivan Havlíček.

Kontakt: szl@seznam.cz

Fotografie z Masopustního průvodu v Lužkovicích 13.2.2010

